

GAZETA LWOWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 1-ej popołudniu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Biuro Redakcji i Administracji ul. Podwale 3. — Ekspedycja miejscowa i zamiejscowa ul. Czarnieckiego 12. Ekspedycja gazety do nabycia w Ekspedycji ul. Czarnieckiego 12, w biurze dzienników S. Sokolowski i Ska Jagiellońska 7, w biurach dzienników i treścach. — Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty. — Konto P.K.O. Nr. 141.692. Telefon Redakcji Nr. 102. — Telefon Administracji Nr. 78.

Cena egzemplarza
w miejscu
i na prowincji**20** Mk.

PRENUMERATA:

we Lwowie bez dostawy	340— Mk
we Lwowie z dostawą	560— Mk
z przesyłką pocztową w Polsce	600— Mk
z przesyłką pocztową w innych państwach	650— Mk

Wszystkie ogłoszenia przyjmuje Administracja „Gazety Lwowskiej”, Lwów, ul. Podwale 3, w godzinach od 8—2 i 5—7 i biuro S. Sokolowski i Ska, ul. Jagiellońska 7.

Akademja ku czci Moliera.

Wśród powszechnego przygnębienia i słusznego narzekania na zanik życia intelektualnego, niezmiernie pocieszającym objawem są obchody ku czci geniuszów wszechświatowych, ku czci wielkich ludzi, którzy potęgą swej myśli i swego czynu przyświecali i przyświecają nietylko własnemu narodowi, lecz całej ludzkości na drodze postępu.

Po cyklu odczytów dantejskich, uroczysta akademja ku czci Moliera, a za każdym razem ofiarna praca inicjatorów i wykonawców spotyka się z wdzięcznym uznaniem inteligentnej publiczności, która tłumnie spieszy, by się zbliżyć myślą do przodowników świata.

Licznie w auli uniwersyteckiej zebrana publiczność powitała Magnificencją Rektora Kasprowicza, oznaczając jak dalece światło, płynące z Francji przyczyniało się zawsze do kulturalnego rozwoju Polski, jak te kulturalne węzły zacieśniały się braterstwem, jak w dobie obecnej Francja jest blizką sercu polskiemu.

Prezes Towarzystwa przyjaciół Francji, p. Dembowski w obu swoich niezwykle pięknych przemówieniach, zarówno w polskim, jak i we francuskim, dał w zarysie ogólny pogląd na wielkie znaczenie Moliera we Francji i poza jej granicami: komedje jego są grywane dotąd na pierwszorzędnych scenach, sławni aktorowie szczytują się odtworzeniem jego postaci.

Molier, bawiąc i pobudzając do śmiechu jednocześnie zmusza do myślenia, rozszerza pole obserwacji, a więc wychowuje swoich widzów i słuchaczy.

Moliera tłumaczono na wszystkie języki świata, a im bardziej kulturalną, giętką i podatną była rodzima mowa tłumacza, tem on więcej skarbów przyswajał własnej literaturze.

Francuskie przemówienie swoje zakończył prezes Dembowski okrzykiem na cześć Francji.

Z katedry zabrał głos prof. E. Porębowicz, aby w swoim treściwym, głęboko pomysłanym odczytaniu rzucić snop światła na dzieło życia genialnego komediopisarza francuskiego.

W świetle tych promieni ujrzeliśmy, że geniusze nie szukają dróg nowych, lecz tworzą dzieła nowe na jedynej, odwiecznej drodze, i nie dążą do powiedzenia czegoś miśtychanego, czegoś, czego jeszcze nikt pod słońcem nie powiedział, tylko rzeczom, które już wiele razy pobudzały twórczość, umieją siłą swej myśli dać nowe oświecenie, umieją nową „mądrość” i nowe „piękno” ujawnić w zjawiskach życiowych mniej głęboko przedtem obserwowanych.

Oto Molier, w którego twórczości jawnie przebłyskuje francuskie „fabliau”, hiszpański barok, a włoska „commedia dell'arte” występuje, jako pierwowzór, wchłania w siebie „dominujące poglądy wieku filozoficznego” i ze wszystkich tych czynników stwarza jednolitą całość, zupełnie nową, tętnącą szczerym duchem narodu francuskiego.

^{*)} Odczyt ten pod tytułem: „Rola teatru Moliera w cywilizacji francuskiej” — podajemy na innym miejscu.

Zgarnawszy tyle promieni z przeszłości dla swojej pracy twórczej, stał się Molier nauczycielem późniejszych komediopisarzy.

Kształcący wpływ jego utworów trwa dotąd. I krzywdę samii sobie wyrządzają ci komediopisarze, którzy zaniedbują niezbędne studia nad Molierem.

Zasiłki Moliera, jako poety — przez wpływ wywierany na współczesnych i potomnych, stały się zasługami obywatela i to go uczyniło wielkim człowiekiem, którego imię czci obecnie cały świat.

Czar cełtycko-facińskiej kultury najsilniej działał zawsze na Polaków, poddających się chętniej od innych narodów wpływowi francuskim.

Bezpośrednim łącznikiem między dniem dzisiejszym, a epoką Moliera była muzyka, trzy wieki licząca w swojej metryce.

Pierwsze akordy akompaniamentu i pierwsze słowa pieśni zdawały się płynąć z takiego odda-

lenia, że się je przyjmowało więcej myślowo, niż słuchowo. Owa dał przewyciężyła pieśniarka, dr. Paślowska-Drexlerowa, której piękny, miękki, aksamiitny głos, oraz subtelne ujęcie interpretowanych pieśni pociągnęły i przekonały słuchaczy. Niemalże przyczynił się do tego tryumfu antycznej muzyki doskonale dostrojony do charakteru pieśni akompaniament pr. kons. Tadeusza Majerskiego. Skrzypcowe utwory w świetnym wykonaniu pr. kons. Józefa Cetnera odnalazły żywe i czujące barwy epoki swojej młodości.

Uroczystość zakończyło przemówienie konsula francuskiego, p. Vautier, który w serdecznych słowach złożył podziękowanie za uczczenie genialnego Francuza obchodem o tak wysokim poziomie literackim i artystycznym.

Jadwiga Tomicka.

Kardynał Ratti Papieżem. Pius XI będzie kontynuował politykę Benedykta XV.

Rzym. (PAT.) Conclave wybrało papieżem kardynała Achillesa Rattiego. Nowy papież przyjął imię Piusa XI.

Warszawa. (PAT.) Nowoobрани papież Achilles Ratti (Pius XI) urodził się w okolicy Medjolanu w roku 1857. Studja odbywał w Medjolanie i w Rzymie, poczem przez 25 lat pracował w Medjolanie w bibliotece ambrozjańskiej, której był prefektem. Mianowany w kwietniu 1918 wizytatorem apostolskim dla krajów wchodzących niegdyś w skład imperium rosyjskiego, przybył 29. maja tego roku do Warszawy jako wizytator papieski dla Rzeczypospolitej polskiej. Dnia 10. czerwca 1919 zostaje nuncjuszem apostolskim przy rządzie Rzeczypospolitej polskiej, 19. kwietnia 1921 otrzymuje godność arcybiskupa Medjolanu, a 4. czerwca tego roku opuszcza Warszawę. 16. czerwca 1921 otrzymuje godność kardynała.

Wiedeń. (PAT.) W „Neue Fr. Presse” pisze

senator rzymski B. Cirment, że nowoobрани papież Achilles Ratti będzie kontynuował politykę papieża Benedykta XV. Liczy on lat 65, godność kardynała piastuje dopiero od niedawna. Otrzymał ją bowiem od papieża Benedykta XV. na jednym z ostatnich konsystorzów.

AEROPLANY WLOSKIE KRAZYLY NAD WATYKANEM.

Warszawa. (Tel. wł.) Według doniesienia „Osservatore Romano” nad Watykanem w czasie conclave krążyły codziennie włoskie aeroplany. Dziennik powyższy uważa ten fakt za pogwałcenie wolności conclave.

Warszawa. (Tel. wł.) Rada ministrów na wczorajszym posiedzeniu poleciła ministrowi Skirmuntowi wysłać telegram powitany do Kurii Apostolskiej.

Rokowania śląskie w Genewie.

Wyjazd delegacji polskiej. — Rokowania potrwać 3 tygodnie.

Warszawa. (PAT.) W poniedziałek 6 bm. pełnomocnik rządu do rokowań górnośląskich udał się wraz z p. Jerzym Kramsztykiem sekretarzem generalnym delegacji do Genewy. Rokowania urzędowe rozpoczną się 10 bm. pod przewodnictwem p. Calondera. W skład delegacji polskiej udającej się do Genewy wchodzi: dyr. depart. min. b. dzienicy pruskiej Witold Prądzyński, adwokat Konstanty Wolny, inżynier Alfred Falter, nadprokurator sądu okręgowego dr. Józef Wasserberger i referent min. spraw zagr. Tad. Gwiazdowski. O ile zajdzie tego potrzeba delegacja ma zapewniony współdziałanie p. wicemin. Seydy. Rokowania w Ge-

nowie, ostateczne ustalenie tekstu, dokonanie tłumaczenia francuskiego oraz ewentualne rozstrzygnięcie kwestji spornych zajmą mniej więcej 3 tygodnie czasu. Wobec tego podpisanie konwencji nastąpi prawdopodobnie z końcem lutego lub w pierwszych dniach marca. W konwencji zastrzeżone będzie, że oba rządy zobowiązują się przeprowadzić ratyfikację w przeciągu 2 tygodni, licząc od dnia podpisania. Po przeprowadzeniu niezbędnych formalności oraz po podpisaniu przez komisję międzysojuszniczą w Opolu układu o przejęciu Śląska, przejęcie to rozpocznie się w kwietniu, a ukończone zostanie przed 1 maja br.

Z Rady Ministrów.

Warszawa. (Tel. wł.) Rada Ministrów uchwalila powołać do życia specjalną komisję —

ministerjalną, która by opracowała wniosek w sprawie braku mieszkań, ożywienia przemysłu budowlanego itp. Zgłoszono nadto szereg uchwał wykonawczych do konstytucji.

